

ISSN 2227-2844

ВІСНИК

**ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

№ 16 (251) СЕРПЕНЬ

2012

ВІСНИК

ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

№ 16 (251) серпень 2012

Засновано в лютому 1997 року (27)
Свідоцтво про реєстрацію:
серія КВ № 14441-3412ПР,
видане Міністерством юстиції України 14.08.2008 р.

Збірник наукових праць внесено до переліку
наукових фахових видань України
(педагогічні науки)
Постанова президії ВАК України від 14.10.09 №1-05/4

Журнал включено до переліку видань реферативної бази даних
«Україніка наукова» (угода про інформаційну співпрацю
№ 30-05 від 30.03.2005 р.)

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 10 від 27.04.2012 року)

Виходить двічі на місяць

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

1. **Жевакіна Н. В.** Визначення сутності поняття безробіття в соціальному забезпеченні..... 5
2. **Маркова Н. В.** Державні соціальні гарантії у сфері соціального захисту..... 13
3. **Акіншева І. П.** Агенти політичної соціалізації..... 21
4. **Дєдов Є. Г.** Самоменеджмент в соціальній роботі..... 25
5. **Філіппов Ю. М.** Основні складові проблеми працевлаштування випускників навчальних закладів..... 31

ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

6. **Сєчка С. В.** Становлення руху студентських будівельних загонів на території України (60-ті рр. XX ст.)..... 41
7. **Калуга Т. О.** Методологічні аспекти дослідження понятійно-термінологічної системи вітчизняної педагогіки. 20-30 хроків XX століття..... 49
8. **Івченко Т. В.** Створення нової системи підготовки робітничих кадрів в Україні у 40-х рр. XX століття..... 56
9. **Камакіна Н. В.** Ретроспективний аналіз заходів з покращення навчання іноземних мов у школах України (60-80 роки XX століття)..... 62
10. **Чертова К. М.** Розвиток соціального виховання школярів в Україні у другій половині XX століття..... 70

ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

З РІЗНИМИ КАТЕГОРІЯМИ

11. **Гаміна Т. С.** Спілкування батьків з дітьми – основа сімейного виховання..... 82
12. **Песоцька О. П.** Робота з батьками наркозалежної дитини.... 91
13. **Мурашкевич О. А.** „Школа неформальних лідерів” як форма профілактики вживання психоактивних речовин підлітками..... 98
14. **Лосєв В. П.** Захист прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в роботі служби у справах дітей Луганської обласної державної адміністрації..... 105

НАПРЯМИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

15. **Островська Н. О.** Основні складові соціально-педагогічної діяльності щодо формування усвідомленого батьківства молоді..... 115

16.	Степаненко В. І. Сутність і зміст профілактики асоціального впливу релігійних культів на підлітків у соціально-педагогічному середовищі.....	123
17.	Пігіда В. М. Форми й методи соціально-педагогічної підтримки дітей трудових мігрантів у системі взаємодії соціальних служб та навчальних закладів.....	129
18.	Ємцева Е. Г. Система діяльності центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з трудової соціалізації старшокласників.....	137
19.	Валика К.С. Діяльність державної служби зайнятості з професійної орієнтації учнівської молоді.....	145

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

20.	Гужва Т. М. Критерії сформованості професійних цінностей майбутніх соціальних працівників.....	156
21.	Лей В. О. Ландшафтна педагогіка в структурі педагогічної підготовки студентів інженерно-екологічного профілю.....	160
22.	Высоцкая Е. В. Роль изучения предмета „гражданское воспитание” в воспитании толерантной личности учащейся молодежи в школах Канады	170
23.	Хижняк О. В. Основні напрями підготовки майбутніх вчителів в системі вищої освіти Великобританії.....	176
24.	Некрутенко О. Б. Філософсько-педагогічні основи спадщини О. С. Нілла.....	184
25.	Мальцева Т. Є. Удосконалення змісту соціальної роботи....	193
26.	Світлична С. Ю. Зміст, форми та методи організації навчання у недільних школах Великої Британії, як центру просвітницької діяльності для найбільш вразливих верств населення в історико - педагогічному аспекті.....	198
	Відомості про авторів.....	208

которая представляет собой серию встреч со старшеклассниками, направленных на профилактику употребления психоактивных веществ и подготовку волонтеров к превентивной работе в рамках стратегии „равный – равному”. Она сочетает интерактивные занятия, посещение социальных учреждений, встречи по специалистами, разработку проектов. Описаны условия эффективности и результаты ее внедрения.

Ключевые слова: профилактика, психоактивные вещества, „равный – равному”, „Школа неформальных лидеров”.

Murashkevych A. A. „The School of Non-formal Leaders” as a form of prevention of substances use among teenagers

„The School of Non-formal Leaders” as a form of prevention of substances use among teenagers is briefly analysed in the article. It is a serial meetings with senior pupils which are aimed on the prevention of substances use among teenagers and their preparation to be a volunteer in preventive work within „peer to peer” strategy. It is a combination of interactive trainings, study visits to social establishments, meetings with specialists, project management. The terms of efficiency and results of its implementation are described.

Keywords: prevention, substances, „peer to peer”, „The School of Non-formal Leaders”.

Стаття надійшла до редакції 26.03.2012 р.

Прийнято до друку 27.04.2012 р.

УДК 364. 787. 82 – 053.2 – 058. 862 : 352. 075 (477. 61)

В. П. Лосєв

**ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ
БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ, В РОБОТІ СЛУЖБИ У
СПРАВАХ ДІТЕЙ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ**

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що проблеми соціального сирітства, захисту прав дітей завжди вважаються пріоритетними для будь-якої держави. І сьогодні, є нагальна потреба аналізу виконання органами місцевої виконавчої влади Законів України „Про охорону дитинства”, соціальних ініціатив Президента України, обласних, місцевих програм та заходів.

Відповідно до Указу Президента України від 5 травня 2008 № 411 „Про заходи щодо забезпечення захисту прав і законних інтересів дітей” Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та

Севастопольській міським державним адміністраціям доручено забезпечувати пріоритетний розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (усиновлення, опіка та піклування, створення прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу) та всебічну підтримку сімей, які взяли на виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Аналіз літератури свідчить, що сирітство як явище активно досліджується вітчизняними й зарубіжними науковцями, серед яких А. Капська, І. Пеша, О. Безпалько, Л. Волинець, І. Зверєва, О. Карпенко, Н. Комарова, І. Трубавіна, В. Ослон, Дж. Раймус та інші.

Метою статті є виявлення чинників формування й вирішення проблем захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на місцевому рівні, а саме в діяльності служби у справах дітей луганської обласної державної адміністрації.

На законодавчому рівні за останні роки внесені зміни в підходах, формах й методах роботи всіх структур, які займаються питаннями дітей. Прийнятий ряд нормативних документів, що визначають як персональну відповідальність кожної із структур, так і соціальне партнерство. У грудні 2007 року з метою підвищення уваги суспільства до проблем дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, захисту їх прав та законних інтересів, створення умов для реалізації права кожної дитини на виховання в сім'ї Президентом України підписаний Указ „Про проведення в Україні в 2008 році Року підтримки національного усиновлення й інших форм сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”.

У зв'язку з цим обласною держадміністрацією розроблений та затверджений план регіональних заходів щодо проведення Року підтримки національного усиновлення, створений оргкомітет.

За станом на 01.01.2008 р. в області проживає 5 685 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з них 1429 – діти-сироти, 4255 – позбавлені батьківського піклування. На регіональному обліку знаходиться 2035 дітей у віці від 0 до 18 років, які можуть бути усиновлені. Лише 5 відсотків з них ті, батьки яких загинули або померли, більшість дітей – соціальні сироти при живих батьках.

Соціальний захист дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування, є одним з пріоритетних напрямків роботи обласної державної адміністрації. Позитивною тенденцією в системі сімейного виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, є збільшення кількості дітей, влаштованих під опіку, піклування, влаштування в прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу. Протягом 2008 року було усиновлено 235 дітей: 158 дітей усиновлено українськими громадянами, з них 18 – мешканцями інших областей України, іноземцями – 77 дітей з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. У 2010 році кількісні показники усиновлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування по Луганській

області становили 257 дітей, з них усиновлено громадянами України – 163, усиновлено іноземцями – 94 (за даними офіційного сайту Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту).

Із заявами про бажання усиновити дитину, протягом 2008 року, звернулося 180 сімей та громадян України. Всі вони отримали необхідну інформацію про дітей, які можуть бути усиновлені. На цей час знято з обліку у зв'язку з усиновленням 91 сім'ю, 48 ще чекають на свою дитину, до того ж ще 31 сім'я стала на чергу вже протягом поточного року [2].

Ухвалою Кабінету Міністрів України затверджена державна цільова програма реформування системи інтернатних установ для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Передбачено створення в містах і районах області малокомплектних установ нового типу, наближених до сімейних форм виховання. Перебування дитини в такій установі дозволить подолати соціальну ізоляцію й забезпечити більш повний захист прав та інтересів. У цьому напрямі повинна бути проведена відповідна робота.

Виконуючи Указ Президента України „Про додаткові заходи щодо захисту прав та законних інтересів дітей” і з метою реалізації права кожної дитини на виховання в сім'ї в області є певні позитивні зміни в питаннях розвитку й підтримки сімейних форм виховання. У 16 разів збільшилася кількість дітей в прийомних сім'ях. Станом на 2008-2009 роки створено 10 дитячих будинків сімейного типу та 113 прийомних сімей, в яких виховується 234 дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування. Останнім часом змінився підхід щодо влаштування дітей у прийомні сім'ї: якщо у 2006-2007 роках прийомні батьки брали на виховання, переважно, по 1 дитині, то у 2008 багато прийомних сімей взяли на виховання по 2 і 3 дитини [2].

На підставі пропозицій, представлених міськвиконкомом та райдержадміністраціями, передбачається створити 1 дитячий будинок сімейного типу у м. Луганську і 43 прийомних сім'ї, в які можуть бути влаштовані 56 дітей. Слід зазначити позитивний досвід роботи в цьому напрямі райдержадміністрації Краснодону. Тут створений дитячий будинок сімейного типу і 3 прийомних сім'ї, в якій виховується 15 дітей; Попаснянської райдержадміністрації, Свердловського виконкому, Першотравневого, Ровеньківського виконкому, Лутугінської райдержадміністрації.

Впродовж року. на регіональний облік дітей, які можуть бути усиновлені, було поставлено 472 дитини (у 2006 р. – 580 чоловік). За останні роки спостерігається тенденція зростання національного усиновлення. Так, в 2006 році усиновлено – 150 дітей.

Якісно в цьому питанні працюють служби у справах дітей Алчевського, Лисичанського, Свердловського, Стахановського міськвиконкомів, Кременської, Перевальської, Лутугінської райдержадміністрації.

Необхідно відзначити, що службами у справах дітей освоєна і введена в дію електронно-аналітична програма „Діти”, яка дає можливість вести облік дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в повному об'ємі, оперативно вирішувати питання їх пристрою й соціального захисту.

В області протягом 2007 року було усиновлено 231 дитину: 150 - громадянами України, 81 – іноземними громадянами (у 2006 році – 100 громадянами України і 50 – іноземцями). Не можна не відзначити той факт, що в 2006 році дві сім'ї громадян України усиновили по 3 дітей з числа братів та сестер, не розриваючи кровних зв'язків. У 2007 році 5 сімей громадян України усиновили по двоє дітей (братів і сестер).

В цілому в Україні продовжує збільшуватися кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, яких усиновили. Кількість громадян України, які бажають усиновити дитину, залишається стабільно високою. Із загального числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, усиновленими можуть бути орієнтовно 30% дітей. З них – 11% тільки громадянами України. Відповідно 19 % можуть бути усиновленими як громадянами України, так і іноземцями [5].

На сьогоднішній день однією з проблем залишається опіка над дітьми, батьки яких виїхали на заробітки за межі області, впродовж декількох років долею дитини не цікавляться, не приймають участі у вихованні, не надають матеріальну допомогу на її існування. Службами у справах дітей міст та районів області 67 дітям, які знаходяться під опікою, був встановлений відповідний статус, тобто, батьки визнані безвісті відсутніми, позбавлені батьківських прав. Це дало можливість дітям користуватися пільгами, передбаченими державою для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Органами опіки та піклування посилений контроль за виконання опікунами і піклувальниками своїх обов'язків по забезпеченню умов утримання та виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в сім'ях.

З цією метою відповідно до Правил опіки та піклування не рідше одного разу на рік, а при необхідності й частіше, фахівцями служб у справах дітей контролюються сім'ї опікунів (піклувальників) шляхом планових перевірок із залученням депутатів місцевих рад, представниками навчальних закладів. Перевірено 2196 таких сімей. Виявлено 9 фактів порушення інтересів й прав дітей в сім'ях (опікуни не займалися вихованням дітей, використовували опікунські гроші не за призначенням), за рішенням відповідних органів опіки та піклування в 6 випадках опіка була знята (Ленінський район м. Луганськ – 2, м. Ровеньки – 3, м. Северодонецьк – 1).

Право дитини на майно та житло є одним з основних прав, адже без мінімальної забезпеченості житлом і майном нормальне існування дитини просто неможливе. Законами України «Про місцеве самоуправління в Україні», «Про охорону дитинства» визначені роль й

місце органів виконавчої влади й місцевого самоврядування у вирішенні питань соціального захисту дітей, і зокрема, захисту їх житлових й майнових прав. Головним завданням є закріплення й збереження житла за дітьми, які поміщені до інтернатних установ, а також надання соціального житла тим дітям, які його не мають.

З метою захисту житлових та майнових прав дітей службами у справах дітей ведеться робота по закріпленню житла за дітьми, які залишаються без піклування батьків. Проблемою на сьогоднішній день залишається рішення питання за поданням соціального житла дітям даної категорії по поверненню з відповідних установ.

У місті Свердловську є позитивний досвід роботи в цьому напрямі. По розпорядженню міського голови проводяться рейди-перевірки стану житла, закріпленого за дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, в місті постійно проводиться обстеження умов мешкання неповнолітніх даної категорії, створений банк даних дітей, що не мають житла. Також проводиться контрольне обстеження наявності, збереження житла дітей, що проживають з опікунами.

З 2005 року міською програмою „Соціальний захист та підтримка дітей і молоді” передбачені засоби на ремонт житла. У 2008 році на ці цілі було виділено 100 тис. грн. Літом поточного року 6 хлопців та дівчат вселяться в комунальні відремонтовані квартири. Проте таке положення справ складається далеко не скрізь. На жаль, дуже мало міст й районів області, в яких передбачені засоби для вирішення цих питань (Артемівський район, Новописьковський, Попаснянський, Слав’яносербський райони).

Мають місце факти, коли житло, яке належить дитині, за період її навчання продається або віддається іншим особам. Слід зазначити, що органами опіки та піклування не завжди відстоюються питання захисту житлових й майнових прав дітей, закріплення, відчуження житла, оформлення спадку. Враховуючи те, що в нашому місті діє обласна рада суддів, правильно було б провести спільну зустріч з судовою адміністрацією, представниками органів опіки та піклування, службами у справах дітей та кримінальною міліцією у справах дітей, з метою вироблення єдиного підходу по підготовці й розгляду справ в міських та районних судах.

На даний момент проводиться активна робота на місцях по складанню реєстру житла дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що дасть можливість захистити інтереси дітей, їх права на житло і майно. На жаль, конкретно-історичні та соціально-економічні умови сучасної української держави не сприяють повноцінній реалізації цього права. До того ж недосконалість правового поля іноді сприяє виникненню порушень прав дитини на майно та житло всупереч проголошеним гарантіям. Таким чином, розбіжності існують між законодавчим закріпленням прав та реальним становищем дітей,

оскільки норми чинного законодавства не завжди виконуються у повному обсязі. І це в першу чергу стосується захисту житлових та майнових прав дітей.

Згідно Правилам опіки та піклування здійснюються перевірки по забезпеченню умов утримання та виховання дітей в цих сім'ях. У 2007 році виявлено 9 фактів порушення прав неповнолітніх. Органам опіки та піклування необхідно підвищити відповідальність в питаннях контролю за діяльністю опікунів, з'ясувати матеріальне забезпечення дітей, роз'яснювати законодавчі акти по соціальному захисту дітей пільгових категорій. Від цієї роботи поки осторонь знаходяться служби дільничних інспекторів та працівники кримінальної міліції у справах дітей: не часто можна побачити працівників міліції в навчальних закладах з метою проведення профілактичної роботи, роз'яснення статей Закону про заходи відповідальності за порушення громадського порядку тощо.

Вирішуються питання по охороні здоров'я матері та дитини. Створена необхідна мережа соціальних установ, діють центри соціально-психологічної реабілітації дітей, ранній соціальній реабілітації дітей-інвалідів, 30 шкіл-інтернатів, з них 4 – для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 3 дитячих дома, 2 будинки дитини, в яких міститься близько 2 тисяч дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. У 9 притулках для дітей щорічно надається допомога близько 3 тис. неповнолітніх дітей, здійснюється комплекс заходів щодо їх адаптації і ресоціалізації.

У той же час результати проведення моніторингу виконання Законів й Указів Президента України, інших законодавчих актів в містах та районах області, говорить про те, що немає підстав для самозаспокоєння.

З одного боку не можна не визнати, що унаслідок кризових явищ в суспільстві, таких як: нестабільна економічна ситуація (з 99 шахт, що є в області, 54 закриті), високий рівень безробіття (за офіційними даними 10 тис. жителів області не мають роботи), трудова міграція населення, інфляція, відсутність стійких морально-етичних принципів та ідеалів, невиконання батьками своїх обов'язків привело до того, що з кожним роком збільшується кількість соціальних сиріт.

За результатами соціологічних опитувань дітей, що перебувають в інтернатних установах, притулках для дітей-сиріт, які були вилучені з вулиці в процесі профілактичних рейдів, встановлено, що 80% проживають у функціонально-неспроможних сім'ях, 75% не бажають повертатися в сім'ї, де не створені нормальні умови для їх життя. При цьому тільки кожен 10 батько або мати приймає заходи по поверненню дітей в сім'ю.

На жаль, в містах та районах влада приходять на допомогу дітям тоді, коли останнім можливим рішенням залишається вилучення дитини з сім'ї та позбавлення батьків батьківських прав. Такої крайньої міри можливо було уникнути, якщо своєчасно допомогти батькам вибратися з

„соціального дна”. Державні органи влади мають всі повноваження та можливості організувати для батьків, що вживають алкоголь, безкоштовне кодуювання, лікування від алкоголізму, працевлаштувати безробітних або допомогти в оформленні субсидій тощо.

Багато питань можна вирішувати і на місцях, для цього необхідні більш скоординовані дії структурних підрозділів органів виконавчої влади з судами та прокуратурою. У м. Красний Луч, Ровеньки, Кременському, Слов'яносербському, Станично-Луганському районах залишається розрізненість дій щодо забезпечення соціально-правового захисту дітей-сиріт та дітей, залишених без батьківського піклування, відповідальних структур та закладів: кримінальної міліції у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, управлінь праці й соціального захисту населення, освітніх закладів. В кожному місті та районі влада має велике поле діяльності для того, щоб на місцях зробити аналіз по кожній сім'ї, яка потрапила в складну життєву ситуацію, надати конкретну, дієву допомогу.

Не можна не зупинитися на такому соціальному явищі, як безпритульність та бездоглядність в області. Безпритульні – діти, яких залишили батьки і вони не мають постійного місця мешкання; бездоглядні – це діти, яких тимчасово залишили батьки або вони самі з різних причин покинули сім'ю, навчальну установу.

За даними МВС України протягом останніх років на профілактичному обліку служб у справах дітей щорічно знаходилося близько 140 тис. неповнолітніх, які схильні до правопорушень, вживання наркотичних речовин та алкогольних напоїв, із неблагополучних сімей, безпритульних та бездоглядних дітей. Статистичні дані Міністерства у справах сім'ї, дітей та молоді свідчать про те, що із 101 тис. дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування лише 7% – біологічні сироти, 93% – це діти, які, як правило, походять з родин, що знаходяться у кризі, батьки яких ведуть асоціальний спосіб життя. Це діти, які не бажаючи миритися з реальністю (конфлікти в родині, фізичне та сексуальне насильство, порушення житлових та майнових прав, утягування у кримінальну діяльність) йдуть з рідної домівки і змушені жити на вулиці, бродяжити та жебракувати. Зрозуміло, що, потрапивши „на вулицю”, самотужки діти не в змозі подолати негативні явища середовища і потребують системної допомоги та підтримки з боку держави і суспільства, захисту їх природних прав на життя, свободу і рівність, незалежність, право стати індивідуальністю, реалізувати свої задатки і творчі можливості, щоб бути готовими повноцінно розвиватися у нестабільному суспільстві.

Під час проведення I етапу Всеукраїнського рейду «Урок» в Луганській області в 2011 році виявлено 62 дитини, які не приступили до навчання. В ході проведених профілактичних заходів повернуто до навчання 38 дітей, невлаштованими залишились 24 дітей, що не приступили до занять. З них:

- 13 дітей перебувають у СІЗО;
- 1 дитина знаходяться в офіційному розшуку;
- 3 дітей не навчаються з релігійних переконань;
- 1 в декретній відпустці;
- 6 виїхали з батьками за межі області та України.

Робота щодо зниження рівня дитячої безпритульності у службі у справах дітей облдержадміністрації перебуває на постійному контролі (за офіційними даними Луганської обласної державної адміністрації).

В області на обліку служби у справах дітей стоїть 214 неповнолітніх, схильних до бродяження та жебракування. У притулках для дітей в минулому році 172 дитини даної категорії потрапляли двічі й більше разів до даної установи. Нерідко безконтрольність та бездоглядність за поведінкою дітей веде до зростання злочинності та правопорушень.

Кожен сьомий злочин був здійснений підлітками в стані алкогольного сп'яніння. При цьому відповідними структурами й органами внутрішніх справ не здійснюється належний контроль за продажем спиртних напоїв. При видачі ліцензій на відкриття торгових місць, майданчиків органи виконавчої влади не завжди враховують їх необхідність та доступність товарів, які заборонено продавати неповнолітнім.

Висновок. Безумовно, успішне вирішення питань, про які йде мова, може бути за наявності спільної взаємодії суспільства й державних органів влади, зокрема, служб у справах дітей, наявності та здійснення ефективної державної політики у напрямку забезпечення прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Саме тому соціально-правовий захист дітей, які стали заручниками перетворень та нової соціально-економічної реальності є найбільш гострою соціальною проблемою сьогодення української держави.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо в аналізі теоретичних засад технології соціального супроводу випускників інтернатних закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Список використаної літератури

- 1. Про** затвердження Порядку відбуття дітей із закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, й соціального захисту дітей, до сімейних форм виховання [Текст] : Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України від 2 лютого 2007 р. № 302/80/49 // Офіційний Вісник України – 2007 – № 17 – с. 157-164.
- 2. Прийняли** у сім'ю // Вечерний город – №6 (66) – 24 лютого 2009. – Режим доступу: <http://www.loga.gov.ua/oda/about/depart/ssn/ssn/>
- 3. Постанова** КМ України від 24 вересня 2008 р. № 866 «Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав

дитини» // Режим доступу: search.ligazakon.ua. **4. Методичні рекомендації щодо сімейного влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (у запитаннях та відповідях) / [Т. М. Бабак, С. Ю. Васильєва, Н. В. Кононенко, Ю. О. Кривошеєва, Н. Б. Яковенко]. – К. : Держсоцслужба, 2005 – 116 с.** **5. Чисельність дітей, усиновлених протягом року – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/oz_rik/oz_u/vsunovlennia_06_u.html** - Державна служба статистики України.

Лосєв В. П. Захист прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в роботі служби у справах дітей Луганської обласної державної адміністрації

У статті описано систему роботи з соціального захисту прав дітей-сиріт служби у справах дітей. Проаналізовано правову базу, яка регламентує діяльність служби у справах дітей й порядок надання соціальної допомоги та соціальних послуг клієнтам цієї служби – дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, а також розглянуті проблеми дітей-сиріт і їх рішення на місцевому рівні.

Ключові слова: служба у справах дітей, органи опіки та піклування, захист житлових та майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, безпритульні діти.

Лосєв В. П. Защита прав детей-сирот и детей, лишенных родительской опеки, в работе службы по делам детей Луганской областной государственной администрации

В статье описана система работы по социальной защите прав детей-сирот службы по делам детей. Проанализирована правовая база, которая регламентирует деятельность службы по делам детей и порядок предоставления социальной помощи и социальных услуг клиентам службы – детям-сиротам и детям, лишенным родительской опеки, а также рассмотрены проблемы детей-сирот и их решение на местном уровне.

Ключевые слова: служба по делам детей, органы опеки и попечительства, защита жилищных и имущественных прав детей-сирот и детей, лишенных родительской опеки, беспризорные дети.

Losev V. P. Protection of rights of orphans and children who have remained without parental care in-process service in matters of children of Lugansk regional state administration

In the article were described the system of work on social defense of rights for the children-orphans of service in matters of children. There were analyzed a legal base, which regulates activity of service in matters of children and order of grant to the social help and social services to the clients of service - of orphans and children who have remained without parental care and also

the problems of children-orphan and their decision are considered at local level.

Keywords: service in matters of children, organs of guardianship, defense of housings and property rights of orphans and children who have remained without parental care, homeless children.

Стаття надійшла до редакції 26.03.2012 р.
Прийнято до друку 27.04.2012 р.

Наукове видання

ВІСНИК

Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
(педагогічні науки)

№ 16 (251) серпень 2012

Відповідальний за випуск:

к. п. н., ст. викл. **Н. В. Маркова**

Здано до склад. 27.03.2011 р. Підп. до друку 27.04.2011 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman.
Друк ризографічний. Ум. др. арк. 24,3. Наклад 200 прим. Зам. № 107.

Видавець і виготовлювач

Видавництво Державного закладу

„Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”

вул. Оборонна, 2. м. Луганськ, 91011. Тел./факс: (0642) 58-03-20

e-mail: alma-mater@list.ru

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.